

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 1Cdo/127/2018
Identifikačné číslo spisu: 8111221540
Dátum vydania rozhodnutia: 27.11.2019
Meno a priezvisko: JUDr. Martin Vladík
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2019:8111221540.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobcu V., bývajúceho v B., zastúpeného IURISTICO s. r. o., so sídlom v Košiciach, Cimborkova 13, proti žalovanému POLYTRANS, s.r.o., so sídlom v Prešove, Bardejovská 24, zastúpenému JUDr. Antonom Hajdukom, advokátom so sídlom vo Vranove nad Topľou, Štúrova 5, o určenie neplatnosti skončenia pracovného pomeru, vedenom na Okresnom súde Prešov pod sp. zn. 12 C 177/2011, o dovolaní žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Prešove z 24. októbra 2017, sp. zn. 21 CoPr 6/2017, takto

rozhodol:

Dovolanie o d m i e t a.

Žalovaný má nárok na náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

1. Krajský súd v Prešove (ďalej len „odvolací súd“) rozsudkom z 24. októbra 2017, sp. zn. 21 CoPr 6/2017 potvrdil ako vecne správny rozsudok Okresného súdu Prešov (ďalej len „súd prvej inštancie“) z 30. januára 2014, č. k. 12 C 177/2011-429, ktorým súd prvej inštancie žalobu o určenie neplatnosti skončenia pracovného pomeru zamietol. V danom spore žalobca tvrdil, že dôvodom, pre ktorý s ním bol skončený pracovný pomer bol jeho pracovný úraz, ktorý v minulosti utrpel.
2. Proti tomuto rozsudku odvolacieho súdu podal žalobca (ďalej aj „dovolateľ“) dovolanie, ktoré odôvodnil tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v § 420 písm. f/ zákona č. 160/2015 Z.z. Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“). Porušenie práva dovolateľa na spravodlivý proces malo spočívať v nesprávnom procesnom postupe odvolacieho súdu, ktorý nadväzoval na nesprávny procesný postup dovolacieho súdu, ktorý podľa dovolateľa vo svojom zrušujúcom uznesení z 27. júna 2017, sp. zn. 1 Cdo 1085/2015 prekročil svoju právomoc tým, že nanovo hodnotil dôkazy a prijal vo veci vlastné skutkové závery, na ktoré aplikoval svoj právny názor. Následne odvolací súd v opätovnom konaní prevzal skutkové závery dovolacieho súdu (ktoré dovolací súd nebol v rámci limitov svojej právomoci oprávnený urobiť) a rozhodol vo veci na ich základe. Tento novo zistený skutkový stav bol v rozpore so skutkovým stavom pôvodne zisteným odvolacím súdom na základe ním vykonaného dokazovania, ktoré bolo na rozdiel od postupu dovolacieho súdu realizované v

súlade so zákonom.

3. Žalovaný vo svojom písomnom vyjadrení k dovolaniu navrhol dovolanie odmietnuť podľa § 447 písm. c/ CSP s odôvodnením, že dovolací súd nanovo nerobil vlastné skutkové zistenia a nanovo nevykonával dokazovanie. Dovolací súd iba inak hodnotil skutkový stav zistený v konaní. Na rozdiel od odvolacieho súdu, ktorého rozhodnutie zrušil, sa priklonil k spôsobu hodnotenia dôkazov súdom prvej inštancie. Súdna prax podľa žalovaného jednoznačne preukázala, že výber nadbytočného zamestnanca je výlučným právom zamestnávateľa a nie je uzákoneným dôvodom na určenie neplatnosti výpovede. Dovolací súd teda neprekročil svoju právomoc, len sa priklonil ku skutkovým a právnym záverom súdu prvej inštancie.

4. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) ako súd dovolací [§ 35 CSP] po preskúmaní procesných podmienok prípustnosti dovolania dospel k záveru, že dovolanie je potrebné odmietnuť s nasledovným stručným odôvodnením (§ 451 ods. 3 veta prvá CSP).

5. Dovolanie je mimoriadny opravný prostriedok, ktorý má v systéme opravných prostriedkov civilného sporového konania osobitné postavenie. Jeho mimoriadnej povahy zodpovedá aj právna úprava jeho prípustnosti, ktorá vymedzuje podmienky, za ktorých môže byť výnimočne prelomená záväznosť už právoplatného rozhodnutia a ktorú je potrebné vzhľadom na narušenie princípu právnej istoty strán, o ktorých veci sa už právoplatne rozhodlo, vykladať reštriktívne (rozhodnutia najvyššieho súdu sp. zn. 3 Cdo 59/2017, sp. zn. 5 Cdo 145/2016, sp. zn. 8 Cdo 107/2017). Ak by najvyšší súd bez ohľadu na neprípustnosť dovolania pristúpil k posúdeniu vecnej správnosti rozhodnutia odvolacieho súdu, porušil by základné právo na súdnu ochranu toho, kto stojí na opačnej procesnej strane (rozhodnutia najvyššieho súdu sp. zn. 3 Cdo 144/2017, sp. zn. 1 Cdo 137/2016 a tiež rozhodnutie Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. II. ÚS 172/03).

6. Podľa § 419 CSP je proti rozhodnutiu odvolacieho súdu dovolanie prípustné, (len) ak to zákon pripúšťa. Rozhodnutia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné, sú vymenované v ustanoveniach § 420 a § 421 CSP.

7. Otázka posúdenia, či sú, alebo nie sú splnené podmienky prípustnosti dovolania patrí do výlučnej právomoci dovolacieho súdu.

8. Podľa § 431 ods. 1 CSP dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení. Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 CSP).

9. Podľa § 420 písm. f/ CSP je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

10. Citované ustanovenie zakladá prípustnosť a zároveň dôvodnosť dovolania v tých prípadoch, v ktorých miera porušenia procesných práv strany nadobudla intenzitu porušenia jej práva na spravodlivý proces.

11. Pod pojmom „procesný postup“ sa rozumie len faktická, vydaniu konečného rozhodnutia predchádzajúca činnosť alebo nečinnosť súdu, teda sama procedúra prejednávania veci (to, ako súd viedol spor) znemožňujúca strane sporu realizáciu jej procesných oprávnení a marniaci možnosť jej aktívnej účasti na konaní (R 129/1999, 1 Cdo 6/2014, 3 Cdo 38/2015, 5 Cdo 201/2011, 6 Cdo 90/2012). Ide napr. o právo na verejné prejednanie veci za prítomnosti strany sporu, právo vyjadriť sa ku všetkým vykonávaným dôkazom, právo na riadne odôvodnenie rozhodnutia, na predvídateľnosť rozhodnutia, na zachovanie rovnosti strán v konaní, na relevantné konanie súdu spojené so zákazom svojvoľného postupu a na rozhodnutie o riadne uplatnenom nároku spojené so zákazom denegatio iustitiae (odmietnutia spravodlivosti).

12. Podľa názoru vec prejednávajúceho senátu najvyššieho súdu konanie vadou podľa § 420 písm. f/ CSP postihnuté nebolo.

13. Dovolateľ (žalobca) dovolaním napadol rozsudok odvolacieho súdu, ktorý v odôvodnení svojho rozhodnutia citoval skutkové a právne závery uznesenia dovolacieho súdu z 27. júna 2017, sp. zn. 1 Cdo 1085/2015, v ktorom dovolací súd o. i. konštatoval, že v procesne prípustnom dovolaní (v danom prípade žalovaného) v zmysle § 238 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku v spojení s § 470 ods. 1 a 2 CSP žalovaný opodstatnene uplatnil dovolací dôvod v zmysle § 241 ods. 2 písm. c/ OSP a v súlade s uvedeným dovolací súd rozsudok odvolacieho súdu z 19. marca 2015, sp. zn. 21 CoPr 5/2014 v zmysle § 449 CSP zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Podľa dovolateľa (žalobcu) došlo zo strany dovolacieho súdu vo vyššie označenom uznesení k prijatiu vlastných skutkových záverov, na základe nového hodnotenia dôkazov, na ktoré aplikoval svoj právny názor. Odvolací súd pritom nemohol byť viazaný rozhodnutím dovolacieho súdu, pokiaľ ide o skutkový stav. Tento novo zistený skutkový stav bol totiž podľa dovolateľa v rozpore so skutkovým stavom pôvodne zisteným odvolacím súdom na základe ním vykonaného dokazovania.

14. Po preskúmaní veci dovolací súd uvádza, že najvyšší súd v uznesení z 27. júna 2017, sp. zn. 1 Cdo 1085/2015, v ktorom zaujal právny názor, ktorým bol odvolací súd podľa § 455 CSP viazaný, neustálil nanovo skutkový stav ako tvrdí dovolateľ (žalobca), ale zaujal k skutkovému stavu zistenému súdmi nižšej inštancie po právnej stránke iné hodnotiace stanovisko ako odvolací súd. Podľa názoru dovolacieho súdu vysloveného v predmetnom uznesení odvolací súd aplikoval správnu právnu normu, ale skutkový stav, ktorý vyplýva zo spisového materiálu nedával podklad pre interpretáciu Antidiskriminačného zákona a Smernice Rady 2000/78/ES takým spôsobom, ako ju vykonal krajský súd, a to na základe skutočností, že hoci žalobca mohol subjektívne pociťovať konanie žalovaného voči svojej osobe ako konanie diskriminujúce, toto jeho pociťovanie bez ďalšieho nemôže mať za následok, že dôkazné bremeno ohľadne nediskriminácie žalobcu sa presúva na žalovaného a najmä potom nemožno ďalej dôvodiť, a to najmä na obsah spisu a aktívny prístup žalovaného pri predkladaní a realizovaní dôkazov, že žalovaný neuniesol dôkazné bremeno. Dôvod neplatnosti skončenia pracovného pomeru pre porušenie zásady rovnakého zaobchádzania obsiahnutej v ustanoveniach čl. I a § 13 zákona č. 311/2001 Z.z. Zákonníka práce v konaní preukázaný nebol. Preto dovolací súd považoval právny názor odvolacieho súdu, že konanie zamestnávateľa vykazovalo znaky nepriamej diskriminácie za nesprávny.

15. Dovolací súd považuje za potrebné zdôrazniť, že len samotné spochybňovanie správnosti skutkových zistení a vyhodnotenia dôkazov súdom, ako i sama polemika s rozhodnutím odvolacieho súdu alebo prosté spochybňovanie správnosti rozhodnutia odvolacieho súdu či kritika jeho prístupu zvoleného pri právnom posudzovaní veci, resp. že odvolací súd neodôvodnil skutkové zistenia a právne úvahy, z ktorých vychádzal, resp. právne závery, ku ktorým dospel, spôsobom zodpovedajúcim predstavám dovolateľa, nezakladá prípustnosť dovolania podľa § 420 písm. f/ CSP. Súčasťou práva na spravodlivý súdny proces nie je právo procesnej strany vyjadrovať sa k spôsobu hodnotenia ňou navrhnutých dôkazov súdom a dožadovať sa ňou navrhnutého spôsobu hodnotenia vykonaných dôkazov (rozhodnutia Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. IV. ÚS 52/04, I. ÚS 50/04, I. ÚS 97/97, II. ÚS 3/97 a II. ÚS 251/03).

16. V súvislosti s nálezom Ústavného súdu Slovenskej republiky z 27. mája 2004, sp. zn. II. ÚS 172/03, na ktorý dovolateľ poukazoval v dovolaní dovolací súd konštatuje, že základné právo žalobcu, ktorý bol vystavený účinkom pre neho nepriaznivého rozhodnutia mimoriadneho opravného súdu, na súdnu ochranu porušené nebolo, pretože najvyšší súd v dovolacom konaní vedenom pod sp. zn. 1 Cdo 1085/2015 konal v medziach ústavou a zákonom ustanovených predpokladov na to, aby bol oprávnený vo veci konať a rozhodovať.

17. Vzhľadom na to, že v prejednávanom prípade prelomenie stavu právnej istoty nastolenej právoplatnosťou rozhodnutia odvolacieho súdu konštatovaním prípustnosti dovolania do úvahy neprichádza, najvyšší súd dovolanie podľa § 420 písm. f/ CSP pre jeho procesnú neprípustnosť podľa §

447 písm. c/ CSP odmietol.

18. V uznesení, ktorým bolo dovolanie odmietnuté nemusí dovolací súd rozhodnutie o trovách dovolacieho konania odôvodňovať (§ 451 ods. 3 veta druhá CSP).

19. Toto uznesenie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.